

מאי 2004 • גיליון מס' 9

פאָנאָ

עיתון מרכז שניידר לרפואת ילדים מקבוצת שירותי בריאות כללית

בכל המקצועיות, עם כל הרגישות

רחל גודינגר, אחות אחראית במחלקה הכירורגית, עם "לקוח" צעיר

את התפיסה המתקדמת של עבודת צוות רב-תחומית, המנחה את פעילות מרכז שניידר, מוביל מערך הסיעוד בהנהלתה של רות הלוי. על האחיות והאחים, ועל תפקידם המרכזי במערך הטיפולי-רפואי, קראו בעמ' 12, 13, 19

חדש בחקר
הסוכרת

עמ' 6

ממ"ש
מתקדמים

עמ' 8

מבט לשירות
הסוציאלי

עמ' 15

הצנתורים
הטיפולים

עמ' 17

אחרי תריסר שנות קיום, שבהן הפך מרכז שניידר למותג ישראלי מוביל בתחום רפואת הילדים ואף עשה לו שם מחוץ לגבולות הארץ, אנו מצויים עתה בתקופה של חשבון נפש. השאלה העומדת לפנינו היא כיצד אנו רואים את עתיד בית החולים, בטווח הזמן הקרוב והרחוק, בהתחשב בגורמים המשתנים מעת לעת ומציבים לנו אתגרים חדשים. כיצד, למשל, אנו רואים את מרכז שניידר בהיבטים של התקדמות המדע ולאור ההתקדמות (המעודדת!) של הרפואה בקהילה? האם אכן עלינו להמשיך ולפתח שירותים בתחום הרפואה הראשונית או להתמקד ברפואה השלישונית שבה קנינו לנו שם ומוניטין? ואולי, לנסות לקדם שיתופי פעולה הדוקים יותר עם הרפואה בקהילה? בסוגיות אלו ואחרות, מקיימות הנהלת הכללית והנהלת שניידר, ביחד עם עובדים מהשטח, דיונים אסטרטגיים החשובים מאוד לעתיד המרכז היקר שלנו. על הכל, כמובן, שורה עננת התקציב המועט והמצב הכללי במדינה - אולם אנו בשניידר, כמו בעבודתנו היום-יומית וכמו תמיד ברפואת הילדים, נדבוק באופטימיות, בתקווה ובחיוך. וחשוב להוסיף: אתם, העובדים הנפלאים של מרכז שניידר, שותפים מלאים בכל דרך שנתווה. אנו יודעים שאפשר לסמוך על המצוינות, המחויבות והנאמנות של כולכם כדי להוביל את מרכז שניידר קדימה.

בפתח גיליון זה אנו מקדמים בברכה את ד"ר בן אמתי ונפרדים בתודה, בהוקרה ובאיחולי הצלחה מד"ר עופר. אני משוכנע כי ניסיונו הרב של ד"ר בן אמתי ומעורבותו רבת השנים בבית החולים, כמו גם אישיותו, כישוריו והישגיו המקצועיים, יבטיחו את הצלחתו המלאה בתפקיד סגן מנהל המרכז.

גיליון זה עומד בסימן נשים, וזה המקום להזכיר שלוש מהן שנוכחותן בולטת בעיתון: רות הלוי שמציגה בפנינו את מערך הסיעוד עליו היא ממונה, עפרה ארן שמאפשרת לנו להציץ "בזכוכית מגדלת" אל השירות הסוציאלי, וגילה אלמגור, אותה אנו מבקשים לברך על זכייתה בפרס ישראל ולהודות לה שוב, מעומק ליבנו, על נתינתה הגדולה וארוכת השנים למען ילדי שניידר. שיהיה לכולכם אביב נפלא ובריא,

פרופ' מרק מימוני, מנהל מרכז שניידר

הנושא המשמעותי כל כך של "עבודת צוות רב-תחומית" עובר בגיליון זה כחוט השני. שתי הכתבות המרכזיות, במדורים "במרכז" ו"בזכוכית מגדלת", מוקדשות הפעם לשני תחומים חוצי-ארגון, הפרושים לרוחב הפעילות הרפואית והטיפולית במרכז שניידר ומהווים דוגמה לפעילות מולטי-סקטוריאלי: הסיעוד והשירות הסוציאלי. האחיות (והאחים, כמובן) במרכז שניידר זוכים הפעם לחשיפה גדולה מהרגיל - ובהחלט מגיע להם. הכתבה על השירות הסוציאלי משלימה את התמונה הכוללת במרכז שלנו, שבו הטיפול הרפואי נטו (המסוקר במדורים "בקידמת הרפואה", "כנסים וימי עיון" ועוד) מהווה רק חלק מהמערך הטיפולי בדרך לבריאות והחלמה מלאים. כתבתה של נורית זוסמן על מערכת יחסי העבודה אחות-רופא ("פעימת הלב"), כמו גם הסיקור העדכני על פרויקט ממי"ש ("טף איכות"), מאפשרים לנו להציץ אל היבטים נוספים שמאחורי הגישה הזאת, שבמילים פשוטות, אומרת: "רק ביחד, נמשיך להוביל". בברכת קריאה נעימה ומועילה,

המערכת

פאזל USA: אח צעיר לפאזל שלנו

מזל טוב: ל"פאזל" שלנו נולד אח צעיר. מדובר בגרסה בשפה האנגלית של עיתון מרכז שניידר, הכוללת מיגוון מהכתבות והנושאים שפורסמו עד כה בגיליונות פאזל בעברית וכן נושאים נוספים, בתרגומה, כתיבתה ועריכתה של סינתיה בר-מור. העיתון החדש מעוצב בקו הקבוע של פאזל (כפי שניתן לראות בתמונה) בכדי לשמור על זהות לעיתון הישראלי, ששמעו, מסתבר, הגיע גם לארה"ב. הפאזל האמריקני יופץ באמצעות MDI, השלוחה האמריקנית של מרכז שניידר, כחלק מקמפיין תדמית וגיוס תרומות ברחבי צפון אמריקה. ומה נאחל לאחינו הצעיר? עלה והצלח!

כתובת המערכת:
מרכז שניידר לרפואת ילדים בישראל
רח' קפלן 14, פתח תקוה 49202
טל' 03-9253208
פקס 03-9253901
rshaked@clalit.org.il
www.schneider.org.il

עורכת ומפיקה: ריבה שקד
מערכת: פרופ' שי אשכנזי, ד"ר אפרת ברון-הרלב, זיוה כספי, רונית ספיבק, גלית בר-מור, רבקה גרוס, לאה וייסמן, משכית שוחט, פידא פארס-באדר
מזכירת המערכת: אפרת עוזרי
כתיבה, עריכה ועיצוב: טריג רעיונות
מודעות: מתן טלמרקטינג ופרוייקטים 03-9153303

החברים
פאזל
ילדים
עיתון מרכז שניידר לרפואת ילדים בישראל
מאי 2004 • גיליון מס' 9

חדש בהנהלה: ד"ר בן-אמתי החליף את ד"ר עופר בתפקיד סגן מנהל מרכז שניידר

ד"ר דני בן-אמתי (משמאל) עם זאב וורמברנד, מנכ"ל שירותי בריאות כללית, ופרופ' מרק מימוני, מנהל מרכז שניידר

אחרי 12 שנה שבהן היה אחד מעמודי התווך של בית החולים (ולא רק בגלל קומתו), נפרדו ההנהלה וצוות העובדים מד"ר איתמר עופר, סגן מנהל מרכז שניידר בחמש השנים האחרונות, שעבר לתפקיד המנהל הרפואי במחוז תל אביב של שירותי בריאות כללית. את ד"ר עופר החליף ד"ר דני בן-אמתי, שנכנס לתפקיד סגן המנהל בחודש פברואר 2004. ד"ר בן-אמתי, בן 49, נשוי+3, הוא מומחה ברפואת ילדים וברפואת עור (בוגר ביה"ס לרפואה באוניברסיטה העברית בירושלים) ומשמש כמרצה בביה"ס לרפואה באוניברסיטת תל אביב. הוא קשור לשירותי בריאות כללית ולמרכזיה הרפואיים בפתח תקוה מזה כ-20 שנה ומאז 1996 מכהן כאחראי על שירות עור ילדים במרכז שניידר. כולנו מאחלים לו הצלחה רבה.

שלום לכולכם,

שניידר היה הבית שלי ב-12 השנים האחרונות. הצמיחה של בית החולים, המקצוענות המדהימה שנבנתה כאן, יחסי העבודה והיחס אל הילדים והמשפחות, מייחדים את המקום הזה והופכים אותו לבית אמיתי. לאורך השנים הללו עבדתי ישירות ובעקיפין עם רבים מכם ובמילות פרידה אלו אני רוצה להודות לכולכם על ההשכלה שרכשתי מכם ועימכם, על שיתוף הפעולה ועל הנכונות לחשוב ביחד ולשפר באופן מתמיד. העובדה שהורים מכל הארץ רוצים שבמידת הצורך ילדיהם יטופלו "רק בשניידר..." מוכיחה שאין תחליף לאיכות אמיתית ואמפתיה כנה וחמה, ואלו באים לידי ביטוי אצל כל מי שעובד בשניידר בכל תפקיד שהוא, שכן אין משימה בשניידר שהיא לא טיפול בילדים - כולנו רתומים ליעד הזה. אני רוצה להודות לכולכם ולאחל לפרופ' מימוני ולצוות ההנהלה, שבידיהם האמונות הופקד בית החולים, שיזכו להמשיך ולהציע את שניידר להישגים ולמובילות ברפואת ילדים.

ד"ר איתמר עופר

מקהלת ההנהלה נפרדת בזמר מד"ר עופר: אדם, רופא ומנהל בעל שיעור קומה

חדש בשניידר: נפתחה מרפאה לטיפול בהרטבה

התוך-משפחתי. הטיפול מותאם באופן אישי לילד ולמשפחתו ומתייחס גם למקרים של חוסר שליטה במשך היום. המרפאה החדשה מנוהלת על ידי פרופ' פנחס ליבנה, מנהל המערך האורולוגי במרכז רפואי רבין והיחידה לאורולוגיית ילדים במרכז שניידר, ועל ידי ד"ר אבנר כהן, מנהל מרכז הילד של הכללית בפתח תקוה, מומחה ברפואת ילדים ובעל ניסיון של 20 שנה בתחום הרטבת הלילה. לרשות צוות המרפאה עומדים במידת הצורך שירותי מרכז שניידר כגון רופאי ילדים, פסיכולוגים ועובדים סוציאליים, כולל מומחים בתחומי האורולוגיה והנפרולוגיה. בהנהלת המרפאה מדווחים, כי שיטת הטיפול המשולבת מניבה אחוזי הצלחה גבוהים ביותר תוך זמן קצר. השירות אינו כלול בסל הבריאות וכרוך בתשלום, כאשר קופות החולים משתתפות במימון באמצעות הביטוחים המשלימים. לפרטים ולהזמנת תור: טל' 03-9253210, 03-9253177 (ראו גם פורום שניידר בנושא אורולוגיה ב-ynet).

למעלה מ-100 אלף ילדים בישראל סובלים מהרטבת לילה - אחת התופעות הנפוצות ביותר בתקופת הילדות, ולמעשה, התופעה השנייה השכיחה ביותר לאחר אסתמה. רוב הילדים נגמלים מהרטבה באופן ספונטני בגיל שנתיים עד ארבע שנים, אולם אצל אחרים הופכת ההרטבה לבעיה מתמשכת. ככל שגיל הילד עולה, הופכת הגמילה לקשה יותר. כדי לתת מענה לשלב שבו הופכת ההרטבה מתופעה לבעיה, נפתחה לאחרונה במרכז שניידר מרפאה ייחודית לטיפול בהרטבה. המרפאה מבוססת על מודל ייחודי ויעיל שפותח בשניידר וכולל שאלון מפורט, בדיקה גופנית לשלילת בעיה רפואית, בדיקת אולטראסאונד של השלפוחית ובדיקת זרימת שתן להערכת תפקוד השלפוחית. כמקובל בכל העולם, הטיפול במרפאה משלב בין טיפול תרופתי (ללא תופעות לוואי) וטיפול התנהגותי, שילוב המסייע להיעלמות התופעה בזמן קצר יותר ותורם לשיפור הביטחון העצמי, המצב החברתי והמצב

המיון שובר שיאים: 51,143 פניות ב-2003

מהילדים הפונים ליחידה לרפואה דחופה מתאשפזים (אחוז האשפוז הנמוך בארץ) - פרי מדיניות הגורסת כי המקום הטוב ביותר לילד הוא בביתו, כל עוד ניתן לספק לו שם את הטיפול הדרוש. ממוצע הפניות היומי למיון הגיע בשנת 2003 ל-140, ובחודשי החורף אף ל-220 ילדים ביממה. רוב הפניות למיון (77%) הן כתוצאה ממחלות, והשאר חבלות ונפילות (11%), תאונות (10%), תאונות דרכים (1%) וגורמים אחרים (1%). ועוד מנתוני 2003 במרכז שניידר: במהלך השנה בוצעו במרכז 7,037 ניתוחים, 16,590 אשפוזים ו-118,478 ביקורים במרפאות חוץ. השנה, הנתונים הללו צפויים לעלות... וצוות שניידר צפוי, כתמיד, להמשיך ולעמוד בלחץ.

השם הרשמי הוא היחידה לרפואה דחופה, אבל כולם מכירים את המקום הזה בשמו העממי: המיון. היחידה לרפואה דחופה לילדים בשניידר היא הגדולה מסוגה בארץ, ומדי שנה בשנה עולה הביקוש לשירותיה. בעוד שבזמן תכנון בית החולים תוכננה היחידה להיקף מקסימלי של 18,000 פניות בשנה, הרי שמסיכום שנת 2003 עולה, כי במהלך שנה זו קיבל המיון בשניידר 51,143 פניות (פי שלושה מהתכנון המקורי). 65% מהפניות למיון הן מהאזור הקרוב לבית החולים ו-35% משאר חלקי הארץ, זאת בשל היותו של מרכז שניידר בית חולים שלישוני המטפל במקרים קשים ומורכבים. למרות אחוז גבוה של ילדים עם בעיות מורכבות, רק 19%

קרן המשאלות של גילה אלמגור מגשימה חלומות

הענקת פרס ישראל לגילה אלמגור מהווה הזדמנות טובה להעלות על נס את פעילותה המסורה למען

ילדי מרכז שניידר. לפני חצי יובל שנים הקימה גילה את "קרן המשאלות" ורתמה לעמותה אנשים טובים שמצוקת ילדים נוגעת לליבם, ובהם גם אנשי ציבור, כלכלה ותקשורת. הקרן קמה בכדי להקל עד כמה שניתן על סבלם של הילדים המאושפזים בבית החולים, וזאת באמצעות מילוי משאלותיהם. "ילד חולה אינו חדל לחלום, גם כשהוא מנותק מביתו, משפחתו וחבריו הקרובים", אומרת גילה, "אנו בקרן מנסים להפוך חלומות ומשאלות לב למציאות". לרוב מבקשים הילדים פגישה עם כוכבי בידור ותקשורת, אמנים, כוכבי ספורט, פוליטיקאים ומנהיגים. אחרים חושקים בצעצוע, מחשב או מצלמה. אנשי העמותה חוגגים ימי הולדת וחגים עם הילדים, חבריהם והוריהם, ובשנים האחרונות גם מוציאה העמותה קבוצות של ילדים לטיולים חווייתיים בחו"ל. כל טיול מלווה כמובן בצוות רפואי, צוות החייה, אמבולנס ומלווים. כאשר מרכז שניידר הוקם, גילה אלמגור כבר היתה שם, עם קרן המשאלות ועם הרצון האין-סופי להעלות חיוך על פני הילדים. ד"ר יצחק ניב, מנהל המחלקה ההמטו-אונקולוגית, מכיר את פעילותה מקרוב: "חלק ניכר מהפעילות של קרן המשאלות במרכז שניידר מתקיים אצלנו במחלקה, לאור הריבוי היחסי של המקרים הקשים. הפעילות של גילה ושל הקרן יוצאת מן הכלל. היא חוגגת אחת לחודש יום הולדת מרכז לכל ילדי החודש, מביאה אמנים למיטותיהם של ילדים, והכל באופן אישי, רגיש ואמפתי כל כך. אין מילים לתאר את ההערכה והתודה שאנו רחשים לה ולפעילותה המבורכת".

אות המופת על מפעל חיים הוענק לפרופ' זייצוב

אות המופת על מפעל חיים - אות ההוקרה היוקרתי ביותר במערכת הבריאות - הוענק לפרופ' רינה זייצוב ממרכז שניידר, מייסדת ההמטולוגיה-אונקולוגיה הפדיאטרית בישראל, על ידי שר הבריאות דני נוה. עד לפרישתה לגימלאות לפני כחמש שנים, כיהנה פרופ' זייצוב כמנהלת המחלקה ההמטו-אונקולוגית בשניידר כאשר מאחוריה שנים רבות של עשייה ייחודית, רפואית ואנושית. לפעילותה המדעית ולהישגיה הרפואיים יש חלק ניכר בעובדה, שכיום מבראים 70% מהילדים חולי הסרטן בארץ, ובסוגי גידולים מסוימים מצביעים כיום גם על 90%-95% הצלחה. אם מי שמציל נפש אחת כאילו הציל עולם ומלואו הרי שפרופ' זייצוב הצילה אלפי עולמות.

פרופ' שי אשכנזי, מנהל מחלקת ילדים א' במרכז שניידר ויועץ למחלות זיהומיות בילדים, נבחר לאחרונה כחבר ועדת ההשתלמויות של האיגוד האירופי למחלות זיהומיות בילדים. האיגוד האירופי כולל אלפי מומחים למחלות זיהומיות בילדים מכל רחבי אירופה, בכלל זה מדינות הגוש המזרחי לשעבר. ועדת ההשתלמויות של האיגוד אחראית להרצאות עדכון למומחים על חידושים בתחום, סדנאות ודיונים על חולים מורכבים.

ד"ר צבי בר-סבר, ראש היחידה לרפואה גרעינית במרכז שניידר ויו"ר האיגוד הישראלי לרפואה גרעינית, נבחר לכהן במועצת המנהלים של המועצה הפדיאטרית במסגרת האגודה האמריקנית לרפואה גרעינית.

ד"ר איאן כהן מהמחלקה האונקולוגית במרכז שניידר הועלה לדרגת פרופסור חבר קליני בחוג לפדיאטריה בפקולטה לרפואה ע"ש סאקלר באוניברסיטת תל אביב.

ברכות ואיחולי הצלחה לכולם, מהנהלת המרכז ומהעמיתים לעבודה.

"שנת המשפחה" של הכללית יצאה לדרך

קמפיין כללית משפחה, עם סרט הפרסומת הפופולרי, השיק את "שנת המשפחה" בשירותי בריאות כללית - וגם במרכז שניידר, אחד המקומות הכי "משפחתיים" בכללית

לא שאל "למה"

"תן לי כאפה" אמר זאב וורמברנד, מנכ"ל הכללית, לילד גיל פונדק, הכוכב הצעיר של קמפיין כללית משפחה, במפגש בין השניים על סט הצילומים של הקמפיין. גיל בן השש נתן, ובלי לשאול "למה". בתמונה: גיל ברגע של אתנחתא ביום צילומים מפרך. האם הוא נראה לכם סובל מ"עייפות"?...

הזכורות של העיתון גלובס. הסרט, כמו הקמפיין כולו, יצר מילון מונחים חדש ומשעשע בלקסיקון המחלות, ובעיקר - מבליט את יתרונה של הכללית ברפואת המשפחה ומקיים דיאלוג עם המשפחה כולה. משלים את התמונה מבצע "המשפחה שלי", שבמהלכו מוזמנים לקוחות הכללית לשלוח תמונות משפחתיות וסיפורים מעניינים מחוויותיהם עם רופא המשפחה, כאשר המוצלחים שבהם יפורסמו במגזינים של הכללית ובאתר האינטרנט.

עלייתו לאוויר בסוף חודש פברואר של קמפיין "כללית משפחה", סימנה את השקתה של "שנת המשפחה" בשירותי בריאות כללית. במהלך שנת 2004 תתמקד הכללית, הן כלפי הלקוחות והן בתוך הבית, ביתרון שיש לה ברפואת המשפחה, כראשונה והמובילה בפיתוח תחום רפואת המשפחה בישראל. שנערכו עולה כי רופא המשפחה נתפס בעיני לקוחות הכללית כצומת מרכזי, ולא רק בהקשר הרפואי (ראו מסגרת). יתרה מזו: כ-70% מהרופאים בארץ, שעברו התמחות ברפואת המשפחה, עובדים בשירותי בריאות כללית - בבתי החולים, במרפאות ובכ-70 מרכזי בריאות למשפחה לאישה וילד שהוקמו על ידי הכללית.

מנכ"ל שירותי בריאות כללית, זאב וורמברנד, מדגיש כי נושא רפואת המשפחה עולה בקנה אחד עם חזון הכללית לדאוג לחיים בריאים בישראל, ומבטא

אכפתיות מהלקוח וממשפחתו. ארבעה עקרונות עומדים בבסיס רפואת המשפחה של הכללית: אכפתיות - מחויבות ודאגה ללקוח ולמשפחתו; הוליסטיות - ראייה משפחתית כוללת; המשכיות - ליווי הלקוחות מילדות והיכרות קרובה עם המשפחה; תיאום והכוונה - הנחיית הלקוחות להמשך הטיפול בצורה הטובה ביותר. ברוח זו, במרכז קמפיין "כללית משפחה" עומד סרטון הטלוויזיה המצליח, שזכה במקום הראשון בסקר הפרסומות האהובות

הכללית השיקה את בובת הלמה

מה המשותף לילד החמוד מהפרסומת המצליחה של הכללית ולבובה שעירה בדמות חיה דרום אמריקנית? נכון, למה. שירותי בריאות כללית החליטה "לאמץ" את בובת הלמה ולהנפיש אותה כחלק מהטמעת המסר הפרסומי "למה? כי אנחנו כאן בשבילכם!". באגף השיווק של שירותי בריאות כללית

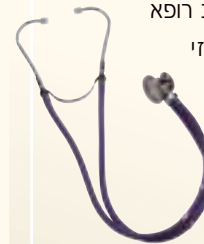

מסבירים, כי הכללית מעודדת את לקוחותיה לשאול את הצוות הרפואי שאלות מכל סוג, מתוך אמונה כי זכות הלקוח לדעת ומחויבות הצוות הינה לתת תשובות. בובת הלמה מעבירה את המסר הזה כמי שמסמלת תמימות, סקרנות ורצון לדעת ולהתקדם. הבובה מופעלת על ידי שני אנשים ותשתתף בין השאר במשחקי מכבי תל אביב בכדורגל. בהמשך יופקו בובות בדמות הלמה, שיחולקו לילדים המטופלים במרפאות ובבתי החולים של הכללית.

מאמינים ברופא המשפחה

מסקרים שערכה שירותי בריאות כללית עולים הנתונים הבאים:

85% מהציבור סומכים בלב שלם על שיקול הדעת, המקצועיות והידע הרחב של רופא המשפחה המטפל בהם • מעל 82% מלקוחות הכללית רואה את רופא המשפחה כצומת מרכזי בטיפול בהם ובבני משפחתם (לעומת 71% במכבי ו-76% בלאומית) • כ-33% מלקוחות הכללית סבורים כי בעל המקצוע המשפיע ביותר על חיי המשפחה שלהם הינו רופא המשפחה.

מרכז רבין-שניידר לחקר הסוכרת הושק בכינוס מדעי בינלאומי

מעקב אחר ספקטרום מחלת הסוכרת לאורך כל מעגל החיים, מגיל הלידה ועד זיקנה", אומר פרופ' משה פיליפ, מנהל המכון

לאנדוקרינולוגיה וסוכרת במרכז שניידר. מצינת ד"ר ג'ואל זינגר, מנהלת שירות סוכרת במכון האנדוקרינולוגי במרכז רפואי רבין: "המרכז החדש יאגד את כל אנשי המקצוע בכל התחומים העוסקים במחלת הסוכרת ברמה הטיפולית והמחקרית, לגוף אחד המתואם מבחינת השירותים שהוא מציע לקהל החולים. מטרת המרכז לקדם את מחקר מחלת הסוכרת על ידי שיתוף פעולה

פרופ' פיליפ (משמאל), פרופ' הוד וד"ר הלפרן בכינוס הסוכרת הבינלאומי

בין קבוצות שונות, שכבר פועלות לחקר המחלה בשני בתי החולים. פרופ' הוד, מנהל היחידה לסוכרת הריונית, מוסיף כי המרכז החדש יאפשר לעקוב אחר הנשים שלקו בסוכרת הריונית ובו בזמן לעקוב לאורך זמן אחר הילדים שנולדו מהריונות אלו.

כינוס מדעי בנושא מחלת הסוכרת נערך במאסרס 2004 במרכז שניידר בהשתתפות אנשי רפואה בכירים מהארץ ומהעולם, ביניהם

ד"ר דן אופנהיים, מנהל מרכז רפואי רבין, פרופ' מרק מימוני, מנהל מרכז שניידר, פרופ' דב ליכטנברג, דיקאן הפקולטה לרפואה ע"ש סאקלר, פרופ' איתמר רז, נשיא האגודה הישראלית לסוכרת, פרופ' אבי קרסיק, מנהל המכון האנדוקריני בשיבא, ומומחים בעלי שם ממרכז שניידר, מרחבי הארץ ומחול. הכנס המרשים היווה אירוע השקה למרכז רפואי חדש וייחודי -

מרכז רבין-שניידר לחקר הסוכרת - שנחנך בימים אלו במטרה לחקור את מחלת הסוכרת בקרב מבוגרים וילדים.

המרכז יאגד יחדיו את הרופאים והחוקרים העוסקים בחקר הסוכרת במרכזים הרפואיים רבין ושניידר, המסונפים לפקולטה לרפואה ע"ש סאקלר באוניברסיטת תל-אביב, לצורך פיתוח מחקר קליני ובסיסי משותף. במרכז החדש ישתפו פעולה שלושה מוקדים, המטפלים בחולי סוכרת לסוגיה השונים: המכון לאנדוקרינולוגיה וסוכרת - המרכז הארצי לסוכרת נעורים בשניידר, המטפל בילדים חולי סוכרת נעורים; המכון לאנדוקרינולוגיה ומטבוליזם במרכז רפואי רבין, המטפל במבוגרים חולי סוכרת; והמחלקה להריון בר-סיכון גבוה במרכז לרפואת נשים ברבין, המטפלת בנשים הסובלות מסוכרת הריונית. "ייחודו של המרכז המשותף הינו בכך, שהמכונים והיחידות המאוגדים בו ומטפלים בחולי סוכרת יאפשרו

50 מילה על סוכרת

מחלת הסוכרת הוגדרה על ידי ארגון הבריאות העולמי כמגיפה של המאה ה-21. 5% מהאוכלוסייה בישראל סובלים מסוכרת לשני סוגיה. מעל גיל 50, שיעור החולים בסוכרת מגיע לכ-15% מהאוכלוסייה. מחלת הסוכרת מהווה סיבה מרכזית לתחלואה נרחבת: מחלות לב וכלי דם, אי ספיקה כליתית, עיוורון והיווצרות נמקים עד כדי צורך בקטיעות רגליים.

דמיון ומציאות - במפגש משפחות CF

לכללה רב שומנית עם כיסוי מספיק של אנזימי לבלב - נולדה בטורונטו, ועד היום נחשב מרכז זה למוביל בתחום, דבר שהוכיח עצמו כקשור בשיפור תוחלת החיים. ד"ר חנה בלאו, מנהלת מרכז CF ויחידת ריאות במרכז שניידר, סקרה חידושים במאבק ב-CF וטיפולים לשיפור תפקוד החלבון הפגום CFTR ושיתפה ברשמים מהכנס העולמי האחרון שנערך בקליפורניה. הפסיכולוג הקליני נחי אלון, מומחה להיפנוזה ודמיון מודרך, הרצה על קסם הדמיון ככלי טיפולי במחלה ואף הדגים על המתנדבות כיצד דקירה נחוות ככואבת הרבה פחות ביד המאולחשת באמצעות הדמיון, בהשוואה ליד שלא קיבלה "אלחוש דמיוני". קבוצות תמיכה של חולים והורים הובילו במהלך המפגש הפסיכולוגית ד"ר רינה עומר, ודיאנה קדוש ושולי פולק מהצוות הפסיכו-סוציאלי. המפגש העניק תחושות תקווה והתרוממות רוח, אשר עוזרות מאוד למשפחות ולחולים בהתמודדות היום-יומית עם מחלה קשה זו.

מפגש משפחות שנתי של ילדי CF נערך בחודש פברואר 2004 במרכז שניידר. במרכז ה-CF בשניידר, ע"ש קטי ולי גראוב, מטופלים ילדים ובני

נוער החולים בסיטיק פיברוזיס - מחלה תורשתית, הנגרמת מאי תפקוד תקין של בלוטות בגוף (בעיקר הבלוטות האקסוקריניות - בלוטות ההפרשה החיצונית) וגורמת עקב כך לפגיעה באיברים חיוניים כמו המעי, הלב ובחל. במהלך המפגש הועלו על ידי ד"ר מאיר מי-זהב רשמים משהותו בטורונטו, קנדה, שם עבר את התמחות העל במחלות ריאה ו-CF בבית החולים הידוע לילדים. בין השאר הוא סיפר כי הגישה לתזונה ולצמיחה בחולי CF -

אלימות, סמים ופשיעת אינטרנט בקרב בני נוער: במוקד כנס משותף של מרכז שניידר והמשטרה

הרפואיים וההשפעות הפיסיולוגיות הקשות בעת שימוש באלכוהול, אקסטזי וסמים אחרים. פרופ' אלן אפטר, מנהל המחלקה לרפואה פסיכולוגית, השלים את התמונה בהתייחסות להשפעות הנפשיות של החומרים המסוכנים הללו, וסקר את דרכי המניעה והטיפול בגיל הצעיר. נירית פיין, עובדת סוציאלית ביחידה לרפואה דחופה, הציגה את המפגש במיון עם נערים שנפגעו מאלימות בין בני נוער ודיברה על הקושי שלהם לחשוף את החברים הפוגעים. הכנס נערך בהשתתפותו של פרופ' מרק מימוני, מנהל מרכז שניידר (בתמונה), מקבל תעודת הוקרה מתת-ניצב עמיחי שי, שאף נשא את דברי הפתיחה באירוע. עקב הצלחת הכנס, מתוכנן להתקיים במרכז שניידר כנס המשך עם דגש על "סמכות הורים", שייערך בהמשך השנה. ראוי לציין, כי במהלך החודשים האחרונים הולכים ומתהדקים קשרי העבודה בין מרכז שניידר ובין מטה מרחב שרון. במסגרת זאת נרקמה תוכנית מיוחדת לשיתוף פעולה בין מטה המרחב לבין המרכז החינוכי בשניידר. במהלך התוכנית עוברים ילדי אשפוז ד', היחידה להתערבות במצבי משבר, קורס בקרימינולוגיה הכולל הדגמות של אנשי שטח, סרטים והצגות, כאשר גולת הכותרת היא הדמיה כמעט מושלמת של עבודת משטרה - בניית תיאור מקרה הכוללת חקירה מבוימת, חשודים, עדויות וכדומה. זה גם המקום להודות לרס"ב מוטי לב, משי"ק מתחם בתי חולים פתח תקוה שדוחף, מעודד ותורם רבות מזמנו להצלחת פרויקט זה ולשיתוף הפעולה הפורה בין שני המוסדות.

יזומה משותפת של מרכז שניידר ושל משטרת ישראל - מרחב שרון, הניבה כנס רב-משתתפים בנושא "סמים, אלימות, אינטרנט ופשיעת בקרב בני נוער". בכנס, שנערך בשניידר בחודש פברואר האחרון, השתתפו אנשי משטרה, אנשי חינוך, רופאים, עובדים סוציאליים ואנשי רשויות רווחה. נציגי המשטרה - ניצב בני קניאק, מפקד מחוז מרכז, ותת-ניצב עמיחי שי, מפקד מרחב שרון - הציגו את אופיה של פשיעת הנוער כיום עם דגש על אלימות בין בני נוער ושימוש בסמים למיניהם, וכן את פשיעת האינטרנט ההולכת ומתפשטת. ד"ר אבינועם רחמל, מנהל היחידה לטוקסיקולוגיה, הציג את ההיבטים

מחקר חוצה גבולות: כנס גנטיקה ישראל-צרפת נערך במרכז שניידר

שיתוף פעולה בינלאומי הוא אחד הכלים המובילים במערך המחקר של מרכז שניידר. נדבך נוסף בשיתוף הידע המחקרי היווה כנס בנושא הגנטיקה של האדם, שהתקיים לאחרונה בשניידר בהשתתפות מומחים מישראל ומשלחת נכבדה של חוקרים צרפתים, מהבכירים ביותר בתחום. בכנס הוצגו גישות חדשות בגילוי גן הפיגור השכלי, גנטיקה אי-פוריות, השפעת הגנטיקה על קרדיומיופטיה מולדת, דיסטרופיה של השרירים, לקויות שמיעה תורשתיות ועוד. הכנס התקיים במסגרת הסכם ההולך ונרקם בימים אלו בין מרכז שניידר ושירותי בריאות כללית לבין

בתי החולים בפריס Broussais,

Hospitalier Georges Pompidou

ו-Necker Enfants Malades.

פרופ' מימוני אומר, כי

"מדובר בכינוס יסוד

לשיתוף פעולה מתמשך

בעתיד גם בתחום

האוניברסיטאי וגם

בתחום הרפואי, אשר

יתבסס על ימי עיון משותפים,

חילופי סטודנטים, פעילות

מתואמת ברפואה ההומיטרית ועוד."

מפגשים עם רופאי הקהילה

ביוזמה משותפת של הנהלת מרכז שניידר לרפואת ילדים ושל ד"ר אבנר כהן, מנהל מרכז הילד בפתח תקוה, הוחל לאחרונה במפגשים מדעיים בין מומחי שניידר לעמיתיהם בקהילה במחוז דן פתח תקוה של קבוצת שירותי בריאות כללית. מטרת המפגשים היא החלפת ידע, עדכון והגברת שיתוף הפעולה בין מרכז שניידר לקהילה. במפגשים שהתקיימו עד כה לובנו נושאים שכיחים ברפואת ילדים, כגון הגישה לדלקת ריאות בקהילה, טיפול באנטיביוטיקה וכריתת שקדים ואדנואידים בילדים.

זה קורה, ממ"ש מול עינינו

בתחילת 2004 יצא פרויקט ממ"ש (מדרוג מחלקתי שניידר) באופן רשמי לדרך, בכנס השקה חגיגי להצגת המודל בפני כל השותפים (בתמונה). איתן שליפר, המנהל האדמיניסטרטיבי ומוזיל הפרויקט בהנהלה, הציג בחלקו הראשון של המפגש את המודל בפני המנהלים והסגנים של 16 מחלקות האשפוז המשתתפות בשלב זה של הפרויקט וכן בפני מנהלות הסייעוד וסגניתיהן, הנהלת המרכז ומינהלת ממ"ש. היענות המרשימה לאירוע הוכיחה את המחויבות הרבה של השותפים ואת המוטיבציה שלהם להניע את הפרויקט בהצלחה. בשלב השני של הכנס הוזמנו חברי המינהלת ומשתתפי הפרויקט אל תרגיל סימולציה למנהלים. המשתתפים ישבו ליד שולחנות עטופים במפות נייר המיועדות לכתיבה, והתבקשו להעלות על "המפות" את רעיונותיהם, כיצד ליישם לבית חולים שנכנס לנושא ממ"ש להשיג את הציון הגבוה ביותר. לאחר כמה דקות התבקשו הצוותים להתחלף בשולחנות. נוצרה דינמיקה מרתקת של שיתוף ידע מולטי-סקטוריאלי, כאשר כל צוות ממשיך את עבודת קודמו על השולחן. הסימולציה הזאת יצרה ערך כפול: המחשה פעילה של עוצמת שיתוף המידע הבין-תחומי, ויצירה אמיתית של קובץ רעיונות שימושיים שרוכזו על ידי מינהלת הפרויקט והועברו לכל המשתתפים. "אני מקווה שהצלחנו להעביר בכך את מסר השותפות והמחויבות ההדדית הנדרשת מכל אחד, על מנת שממ"ש יהווה אכן כלי ניהולי איכותי עבור כולנו", אומר איתן שליפר, המקים בימים אלה סדרת פגישות אישיות עם כל המחלקות המשתתפות בפרויקט במטרה לבצע התאמת יעדים. "זה המקום", אומר שליפר, "להוקיר את חברי המינהלת שהשקיעו מאות שעות עבודה, באלוצי לוח זמנים נוקשה, על מנת להביא להשקת המודל במועד שנקבע". עד למחצית השנה יסתיים שלב איסוף התגובות מהמחלקות השונות כדי שניתן יהיה לעדכן את המודל בהתאם לנדרש. עדכונים יבואו.

שיאים חדשים במחשוב

אחד התוצרים המיידים של פרויקט ממ"ש הינו העמקת השימוש במערכות המידע. מרכז שניידר ידוע בשירותי בריאות כללית כאתר בעל משתמשי קצה מתוחכמים, ואכן, התוצאות מראות על שיאים חדשים בשימוש במערכות, כפי שמדווח ערן ברבי, מנהל מערכות המידע. בפרויקט אופק, למשל, נרשמו בפרוואר 2004 360 כניסות יומיות למערכת (גידול של 15% לעומת יוני 2003) ו-85 משתמשים (גידול של 8%). במערכת Onco-Pro נפתחו 108 ביקורים - עלייה של כ-8% לעומת הממוצע החודשי של הרבעון הקודם. למערכת בינה הצטרפו שלושה משתמשים חדשים (גידול של 25%) וכמות הכניסות למערכת עלתה ל-98 (גידול של 30% לעומת חודש קודם).

רוצים שתהיו מרוצים!

מה אתם חושבים? ממה אתם מרוצים? מה מפריע לכם? בתור שותפים מלאים להצלחת הפעילות ולהגשמת החזון, הנהלת מרכז שניידר והנהלת הכללית פונות למדגם מייצג מעובדי שניידר, כדי לשמוע את דעתם. בחודשים פברואר-מארס 2004 הועברו למספר מחלקות שאלונים למילוי על ידי העובדים באופן אנונימי. מדובר בסקר שביעות רצון עובדים, בו משתתפות מחלקות שעלו במדגם. הסקר, בניהול חברת "דיאלוג", נועד לאתר את הגורמים המשפיעים לחיוב או לשלילה על הרגשותיכם ועל שביעות רצונכם בעבודה.

אומרים תודה לפורשים

22 העובדים שפרשו ממרכז שניידר במהלך 2003 זכו לטקס פרידה חגיגי, שנערך ב-14 בינואר בנוכחות הנהלת המרכז הרפואי, מנהלי מחלקות, אחיות אחראיות ונציגי ועד הרופאים והעובדים. האירוע המרגש נערך ברחבת חדר האוכל וכלל ברכות, חלוקת תעודות ומתן תשורה לכל פורש. את האווירה הנעים ליווי מוסיקלי בביצוע צמד נגנים. ההנהלה והחברים מודים לפורשים על עבודה מסורה ורבת שנים, ומאחלים להם בריאות והצלחה בהמשך.

זוכרים את יום המזכירה

ההערכה הרבה שהנהלת המרכז והצוות רחשים למזכירות המסורת והמקצועיות של בית החולים, באה לביטוי

באירועי יום המזכירה שנערכו במרכז שניידר ב-25 במרס. היום נפתח בפגישה עם מנהל בית החולים, פרופ' מימוני, ובהרצאה של מנהלת קשרי החוץ, זיוה כספי; המשיך בארוחת צהרים חגיגית ולאחר מכן ביציאה לבילוי משותף באתר "מיני ישראל". אחר הצהריים הוענק ציון לשבח לארבע מזכירות מצטיינות: נעמי גירטאנה, סבטלנה גרמן, רוני ארלבוים ונאוה קלוגר. ברכות נישאו מפי איתן שליפר, המנהל האדמיניסטרטיבי, לאה וייסמן, מנהלת משאבי אנוש, תמי בן רון, מנהלת המערך האמבולטורי, ליאורה סמיון, מנהלת קבלה והכנסות, דוידה שלטי, מנהלת הרשומות, וטובה גילת, סגנית מנהלת המערך האמבולטורי. להתרגשות הרבה היו שותפים המנהלים הישירים, אשר כתבו מבעוד מועד ברכה אישית למזכירות. לכל משתתפת הוענקה המעטפה ובה ברכת המנהל הישיר שלה. מגיע להן!

חום מארצות הקור

מעיר קטנה וקפואה בצפון קנדה הגיעה לארץ משלחת שכולה חום, אור ורגישות, כדי לחמם את לב הישראלים בזמנים כה קשים. זו השנה השנייה שהם מגיעים לארץ, ולמרות לוח הזמנים העמוס הם אינם מוותרים על ביקור במרכז שניידר. המפגש עם האנשים המופלאים הללו היה מרגש ביותר. גברים ונשים בגילאים שונים הקדישו שעות יקרות לתפילה לשלומם של הילדים ופצחו בשירה מחממת לב, שלוותה בכלי נגינה מיוחדים. הצלילים והקולות הערבים הוציאו את כולם מהחדרים, החל בילדים החולים וכלה באנשי צוות וחברי ההנהלה.

ביקור השגרירים האפריקנים

שגרירי חמש מדינות אפריקניות לאו"ם, שאחד מהם (שגריר בניין) אף מייצג את גוש מדינות אפריקה במועצת הבטחון, ביקרו במרכז שניידר במסגרת שליחות של רצון טוב לקידום יחסי מדינותיהם עם ישראל. השגרירים הביעו את התרשמותם הרבה מהמרכז ומהיותו גשר לשלום בתקופה קשה זאת, והבטיחו כי יעודדו שיתוף פעולה בין מרכז שניידר וארצותיהם.

MERCI על ערב התרמה מוצלח

כ-40,000 יורו נאספו בערב התרמה שנערך ב-7 בינואר בפאריס, למען המחלקה לרפואה פסיכולוגית במרכז שניידר. האירוע אורגן בהתנדבות על ידי כרמית בזק, השוהה בצרפת לרגל שליחות, והתקיים בביתו של קונסול ישראל בפאריס, רפי אסף. 20 המשפחות היהודיות שנכחו באירוע האזינו להרצאותיהם של הנספח הצבאי משגרירות ישראל ושל פרופ' מימוני ופרופ' אפטר, שהגיעו

במיוחד מהארץ על מנת להודות לתורמים. הכסף שנאסף יועד לטיפול בילדים ובבני נוער דיכאוניים עם נטיות אובדניות.

מנכ"ל הכללית ביקר בשניידר

מרכז שניידר שמח לארח ב-9 בפברואר את מנכ"ל שירותי בריאות כללית, זאב וורמברנד. לאחר שסיים פגישת עבודה עם פרופ' מרק מימוני, הוצג בפני המנכ"ל נושא הטיפול בנגעים וסקולרים על ידי ד"ר אייל רוה וד"ר אייל קליש. איתן שליפר, המנהל האדמיניסטרטיבי, הציג את פרויקט מ"ש, ואחרי פרזנטציה של פרויקט הסיעוד "שירות עם חיוך", הציג ד"ר אבי זכריה את נושא הילדים הסובלים מבעיית שגשוג (FTT). בחלקו השני של הביקור נפגש זאב וורמברנד עם מנהלי מחלקות האשפוז א', ב' וג' ועם האחיות האחראיות, ולבסוף ביקר בחדר הלבן, שם שמע הסברים ממשכית שוחט, מנהלת המרכז החינוכי, והתרשם מפרויקט חיי הילד.

המסיבה היתה עשר!

לא כל יום פורים, ולא בכל שנה יש מסיבה כזאת: תוכנית "המסיבה" עם יובל כספין צולמה לקראת פורים במרכז שניידר ושודרה במהלך החג בערוץ 10. בהזמנתו של מנכ"ל הכללית, זאב וורמברנד, הגיע צוות התוכנית למרכז שניידר, שינה את חזונו והפך אותו לקרקס ססגוני ומרהיב במשך יום קסום אחד. הילדים החולים התחפשו, הכינו משלוחי מנות מיוחדים, והכי הכי התרגשו במסיבת הפורים שאורגנה עבורם יחד עם מלי לוי, שירי מימון, זהבה בן, הרקדניות של אתי פולישוק (בתמונה) ואמנים נוספים. היה 10.

פורים מתוק עם יחידת המחשב

מרכז השירות של יחידת המחשב, האחראית על מערכות ורשתות התקשורת הממוחשבת במתחם פתח תקוה של הכללית, נרתם כולו בחג פורים האחרון להכנת משלוח מנות ענק לילדי שניידר. אנו מודים לצוות על היוזמה הברוכה ועל העשייה שבשגרה.

”הטופ של הסיעוד הוא כאן בשניידר”

רות הלוי, המנהלת החדשה של מערך הסיעוד במרכז שניידר, רואה את הסיעוד כחלק אינטגרלי מעבודת הצוות הרב-תחומית. תוכנית העבודה החדשה של הסיעוד היא רק חלק מהכלים הניהוליים שהיא מספקת לאחיות כדי להמשיך במסלול ההתקדמות. ראיון

איזו תפיסה ניהולית מניעה אותך בתפקיד החדש?

”הגישה שלי היא תפיסה מולטי דיסציפלינרית, ובמילים פשוטות - אני לא מאמינה בעבודה של סקטור אחד אלא בשיתוף קבוע ותמידי בכל שלב. לאחיות שמור תפקיד מרכזי ביישום הגישה הרב-תחומית: כאדם היחיד בצוות הטיפולי שנמצא ליד הילד והמשפחה 24 שעות ביממה, רק האחות מכירה באופן אמיתי, רחב ועמוק את מכלול הבעיות של הילד ושל המשפחה הגרעינית, ועליה מוטלת המשימה לייצג אותן מול הדיסציפלינות האחרות. זו גם הסיבה שאחות במרכז שניידר צריכה להיות בעלת כישורים מאוד גבוהים: זיהוי של בעיות, אבחון של מצבים משתנים, התערבות בזמן, עירוב הצוות הרב-תחומי כשצריך; וחשוב לא פחות - יכולת התמודדות בו-זמנית עם שלושה מטופלים לפחות: הילד ושני הוריו, כאשר אף לא אחד מהם חשוב פחות מהאחרים.”

כיצד אתם מכשירים אחיות צעירות למשימה כה מורכבת?

באחריותנו לשדרג וללטש את המיומנויות המקצועיות והרגשיות של האחות המגיעה לכאן מבית הספר לסיעוד, ולעשות זאת באופן משולב והוליסטי. מבחינת ידע, צריך להתמקצע כל הזמן. למשל, אחד מהנושאים המעסיקים כיום את האחיות הוא השינוי שחל אצל ההורים בשנים האחרונות: הם יודעים יותר, חשופים למקורות מידע רבים, באים מוכנים ומכאן גם תובעניים מתמיד. האחות צריכה תמיד לדעת יותר מההורה ובו בזמן לתת את השירות המקצועי והרגשי הטוב ביותר. החלק הרגשי לא כתוב בכללים - צריך להתאים אותו לילד. כדי שהקליטה תהיה חלקה ככל האפשר, כל אחות חדשה מלווה על ידי מדריכה קלינית החונכת אותה על פי תוכנית מובנית. ברוב המחלקות האשפוזיות בשניידר, האחות אינה יכולה להיטמע ולתפקד אם לא עברה השתלמות מוכרת

”הדרך לתקשר עם ילד היא בעיקר במגע, בחום, בחיוך. להיות אחות בבית חולים לילדים זה להוציא ממך את הדברים האנושיים ביותר - ועם זאת להיות סופר-מקצועית, לשלוט בעולם ידע רחב ועמוק מתמיד, להשתלב בעבודת צוות רב-תחומית ולהפגין מיומנויות תקשורתיות גבוהות מול הילד הצעיר, המתבגר, ההורים, הרופאים והעמיתים לצוות - למעשה, בכל הרמות של המערך הרפואי והטיפולי.”

את הדברים הללו אומרת לנו רות הלוי, מנהלת מערך הסיעוד במרכז שניידר, שמאז יולי 2003 אחראית על 480 האחיות וכוחות העזר במרכז שניידר. בפסקת הפתיחה, רותי מתארת בעצם פרופיל של אחות המוכר לה ממרכז שניידר - בית החולים לילדים היחיד מסוגו בארץ. ”שניידר הוא בית חולים מיוחד, שמושך אליו אנשים מיוחדים. אני גאה לנהל אחים ואחיות המשלבים מקצועיות ברמה הגבוהה ביותר יחד עם יכולות רגשיות נדירות - כל מה שנדרש מהסיעוד במרכז רפואי יוצא דופן בתפיסת העולם שלו, כמו מרכז שניידר.”

חזרת למרכז שניידר אחרי שמילאת תפקיד ניהולי בכיר בהנהלת הכללית. איך התחושה?

”ראשית, אני מאמינה שאי אפשר להתפתח כמנהלת מבלי להתנסות במערכת של מקרו, של מדיניות ואסטרטגיה. תפקידי האחרון באגף הסיעוד היווה נדבך חשוב מאין כמוהו. למרות שקשה יותר לעבור מהנהלה לשטח מאשר להיפך, קיוויתי כל השנים לחזור יום אחד לשניידר, כך שבהחלט הגשמת חלום מקצועי. מבחינתי, ניהול מערך האחיות בשניידר הוא הטופ של הסיעוד. וחוץ מזה, אני 'נוודת' בנשמת: מאמינה בצמיחה, בהתפתחות ובביצוע שינויים לפני שמתחילה שחיקה בתפקיד.”

רותי חזרה לשניידר ל”קדנציה שנייה”

הקמה וניהול של מחלקה חדשה להנחיות מקצועיות ובקרה באגף הסיעוד בחטיבת בתי החולים. לתפקידה הנכחי היא הגיעה אחרי חמש שנים וחצי בתפקיד זה. רותי, בוגרת הדסה ירושלים ובעלת תואר שני, היתה קודם לכן אחות במחלקת טיפול נמרץ לב בבילינסון, מורה ומרכזת חטיבה עליונה בביה”ס לסיעוד דינה ומרכזת קורס על-בסיסי בטיפול נמרץ.

ניהול מערך הסיעוד הינו תפקידה השני של רות הלוי במרכז שניידר, לאחר שב-1994 נקראה על ידי איה גרינפלד, מנהלת הסיעוד הקודמת, להשתלב בהקמת יחידת טיפול נמרץ חדשה לניתוחי חזה ולב. לאחר ארבע שנים בתפקיד האחות האחראית הראשונה במחלקה זו ניאותה רותי לקבל על עצמה תפקיד בהנהלה הראשית של הכללית -

של האחות אינו להכין לרופא ציוד ולשפשף משטחים - היא משרתת יחד איתנו את הילד החולה ושניהם משלימים זה זה במשימה הטיפולית, בכבוד הדדי ובניהול משותף. בשלושת העשרים האחרונים, האחיות עשו פריצת דרך ענקית: הן לקחו על עצמן את כל מה שננטש על ידי האחרים, ולרגע אחד לא הזניחו את המטופל וצרכיו. האחיות עיצבו תפקידים נוספים תוך כדי תנועה, מבלי להמתין להגדרות פורמליות או לתגמולים חומריים, והוכיחו שוב כי השטח מהיר יותר מהאקדמיה, מהמינסטריון ומהארגונים. לדוגמה, כל הנושא של מניעת כאב והטיפול בו הושרש על ידי הסיעוד. כיום לא מגיעים ללמוד בבתי ספר לסיעוד רק מתוך אידיאלים וחמלה אלא בשל היותו מקצוע מורכב, מאתגר ומעוגן בלימודים אקדמיים. אני מאמינה שמקום לא מקבלים, מקום לוקחים - לוקחים על בסיס של עשייה מקצועית ולא של כבוד או שיקולי אגו. כאן בשניידר יש בסיס נפלא ואווירה תומכת כדי לפתח ולהתקדם בתחום הסיעוד".

אנו מדברים על אחיות בלשון נקבה, למרות שיש גם גברים במקצוע. מה המצב בשניידר?

"הסיעוד הוא עדיין מקצוע נשי בעיקרו, אבל לפני סיום כדאי באמת להדגיש שבמרכז שניידר תופסים הגברים כמעט 10 אחוזים מהכוח הסיעודי, כך שאני מתנצלת מראש בפני האחים על השימוש הגורף במילה אחיות... לאחרונה ניכר שינוי מסוים: אני פוגשת סטודנטים לפני ההתנסות הקלינית שלהם כאן ומגלה יותר גברים מבעבר, ועם הרבה גאווה מקצועית".

לסיום, מדוע אחיות (ואחים!) בוחרים דווקא במרכז שניידר?

"שניידר נכלל בהגדרה של "בית חולים מגנטי" - מקום שמושך אליו עובדים ממקצועות שונים ואחיות בפרט. קל לאחות צעירה ללכת שבי אחר הקסם של המקום ואחר העובדה שכאן הילד הוא באמת ובתמים במרכז, ולא רק בתיאוריה. הביקוש גבוה מההיצע, במיוחד למחלקה האונקולוגית, בה ניתן לפתח קשר מתמשך עם הילדים בניגוד לרוב המחלקות האחרות שבהן הטיפול המתמשך עובר לקהילה. לאחיות כאן יש גאווה יחידה אמיתית, מוטיבציה ומודעות יוצאת מן הכלל לשירות".

של קרוב לשנה בתחום ההתמחות הספציפי. רק כעבור שנה או שנתיים עם המדריכה הקלינית, האחיות החדשה תוכל להיות אחראית משמרת. הקריטריונים הגבוהים הללו הם הבטחת האיכות של מערך הסיעוד שלנו, ולא במקרה 52% מהאחיות בשניידר בוגרות תואר ראשון ועוד כ-12% בוגרות תואר שני".

אחד הדברים המשמעותיים שהבאת איתך לתפקיד הוא תוכנית העבודה של הסיעוד. ספרי לנו על כך.

תוכנית העבודה של הסיעוד מהווה חלק מפרויקט ממש"ש, המובל על ידי המנהל האדמיניסטרטיבי, איתן שלייפר. התוכנית מיועדת לאחיות האחראיות ומתייחסת לתהליכי הבטחת איכות קלינית בעיקר, לנושא שירות הלקוחות ולהיבטי הניהול של המשאב האנושי - הכל באמצעות יעדים מדידים, שייבחנו בבקרה לאורך זמן. הפרויקט נולד מתוך תפיסה שהאחות האחראית צריכה לקבל כלים ארגוניים וניהוליים, בכדי לתפקד כמנהלת לכל דבר. לפי האיניציאטיב שלי, ניהול מחלקה אינו יכול להיות אינסואיטיבי אלא מובנה על בסיס ידע ותוכניות. חשוב להגדיר חזון לפעילות המחלקתית, כזה המקדיש כ-40% מהזמן לפרויקטים ארוכי טווח ומונע מאיתנו מלהיגרר באופן טוטאלי אחר אירועי היום-יום. לאור זאת, בנינו בהנהלת הסיעוד תוכנית עבודה שנתית, שאליה מקושרות כל תוכניות העבודה שהאחיות האחראיות ביקשו להוביל במהלך שנה זו. המשימה המרכזית היא להוביל את האחיות האחראיות לתהליך נכון של בניית תוכנית עבודה מחלקתית, על כל היבטיו. מדובר בפרויקט שדורש מחויבות את תוכניות העבודה השקנו במעמד חגיגי בנוכחות מנהלי מחלקות, שחלקם אף שותפים

לבנייה של תוכניות העבודה. השאיפה היא, שבשנה הבאה תוכנית העבודה כבר תהיה משותפת ולא סקטוריאלי, במטרה לחזק את האינטראקציה במחלקה ובין המחלקות".

אילו עוד תהליכים חדשים יצאו לדרך לאחרונה?

"על הפרק כעשרה תהליכים שבכוונתנו להוביל ברמת בקרת בית החולים. התחלנו לקיים בקרה חוצת-שניידר בכל ההיבטים: תג זיהוי לכל עובד, למשל, מתוך הכרה כי זכותו הבסיסית של הלקוח היא שאנו כצוות נזדהה בפניו. במקביל אנו מובילים פרויקט אצטודות - תג זיהוי קבוע לכל ילד מאושפז, כך שנוכל לזהות מיידית כל ילד בשמו, גם אם הוא אינו מדבר וגם אם אין הורה לידו באותו רגע. תהליך בקרה נוסף הוא ביצוע תצפיות על רחיצת ידיים של עובדים, להטמעה של נושא מניעת הזיהומים. פרויקט נוסף, מרתק וייחודי לשניידר, מובל על ידי כוחות העזר במודל של בקרת עמיתים. כל הדברים הללו מוגדרים במסגרת תוכנית העבודה".

האם כל הדברים הללו מקדמים גם שינוי במעמד האחיות?

זהו צעד נוסף בתהליך של חיזוק מעמד האחיות בעיני עצמן ובעיני הסביבה. התהליך הזה צובר תנופה בשנים האחרונות. כיום, יעודה

השירות הסוציאלי: כדור ההרגעה של המערכת

“עבודה סוציאלית היא לא רק ‘לעשות טוב’ - היא המון מקצועיות, מיומנות וניסיון”, אומרת עפרה ארן, מנהלת השירות הסוציאלי במרכז שניידר. תמיכה בדרך להחלמה

עפרה ארן

לא קל לנייד עובדת סוציאלית בין מחלקות, כי כל מחלקה דורשת התמחות משלה. עפרה: “באונקולוגיה, למשל, בכל מקרה של בשורה קשה נוכחת עובדת סוציאלית. בכירורגיה, אחרי ניתוחים, אנו נתקלות במצבים משבריים. באנדוקרינולוגיה, במקרים כמו התבגרות

מוקדמת, ניזום שיחה עם ההורים והילדה. בפגייה העבודה היא לסייע להורים להקשר אל הילד, לגעת בו, להאכיל. בסוכרת או בדיאליזה, למשל, הסיפור שונה לגמרי.”

רוב העובדות בצוות הן בעלות תואר שני ומומחיות בתחומים שונים, כגון טיפול משפחתי וקבוצתי. עבודה עם ילדים חולים היא משימה קשה, אולם הקשר האישי עם הילדים והמשפחות מפצה על הקושי ומונע שחיקה. יש ביקוש רב לעבודה בשירות הסוציאלי בשניידר, למרות האנרגיות שהיא דורשת. “לראות מצוקה זה קשה תמיד, גם לאחר שנות עבודה רבות, אבל טיפול מקצועי מאפשר להתמודד טוב יותר”, אומרת עפרה.

כמי שגם מלמדת בביה"ס לעבודה סוציאלית באוניברסיטת תל אביב, עפרה ארן מעידה שכאן זו הפרקטיקה האמיתית. “עבורי זהו אתגר שיש בו חיבור לשלוש רמות: מול הפציינטים, שזכאים לטיפול הטוב ביותר; מול צוות העובדות, שמחייב השקעה רבה בהדרכה ובייעוץ; ומול ההנהלה, ברמה של חיזוק חשיבותה של העבודה הסוציאלית במודעות של מקבלי ההחלטות.”

המצב הכלכלי בארץ מחרף מאוד את הבעיות שבהן נתקל השירות הסוציאלי. מחלה ממושכת של ילד פוגעת ביכולת ההורים לעבוד, פיזית ומנטלית, ולעיתים דורשת עלויות טיפול גבוהות שההורים מתקשים לעמוד בהן. הבעיה מוקצנת בתקופת מיתון, ועפרה מעידה כי היא מוצאת עצמה לא פעם מחזרת אחרי גופי צדקה למען משפחות של מטופלים.

“**לא פעם אנו נשאלות** מה בעצם מחזיק אותנו בעבודה כזאת. היום, לדוגמה, אני הולכת ללוות אם שבנה עובר ניתוח חוזר. ליוותי אותם בניתוח הראשון ועכשיו האם מתקשרת ומבקשת שאגיע לדבריה, הייתי אז האדם המשמעותי ביותר בחייה ועכשיו היא זקוקה לי שוב. יש בכך סיפוק, לדעת שהצלחתי לגעת באנשים ולעזור להם ברגעים הקשים של החיים. סיפורים כאלה יש רבים, ואני חושבת שזו התשובה לשאלה.”

שתי משפחות ממתונות בחדר המיון בשניידר: משפחה אתיופית ומשפחה רוסית. שתיהן בלחץ רב. האחת מגיבה באופן מוחצן מאוד, השנייה בדיוק להיפך. לצוות הרפואי קשה לתקשר עימן, ולא רק בגלל מגבלות שפה. עובדות סוציאליות דוברות רוסית ואמהרית נקראות למקום. הן מכירות את הרקע, את הניואנסים, את הרגישויות; מרגיעות כשצריך, שוברות מחסומים, מקשרות בין המשפחה והצוות. “עבודה סוציאלית היא לא רק ‘לעשות טוב’ - היא המון מקצועיות, מיומנות וניסיון”, אומרת עפרה ארן, מנהלת השירות הסוציאלי מאז תחילת 2004, “לא פעם אנחנו מהוות את ‘כדור ההרגעה’ של המערכת.”

גישה רב-תרבותית (או רגישת-תרבות), המנחה את השירות הסוציאלי במרכז שניידר, שיפחה מאוד את התקשורת עם המטופלים והוריהם לחץ מהצוות הרפואי. “זה חשוב בישראל כמדינה מעורבת וקולטת עלייה, ובמיוחד בשניידר כבית חולים המשרת את האוכלוסייה כולה”, אומרת עפרה, “הוכח, שכאשר יש יחסי אמון עם המשפחה וכשמגשרים על פערי שפה ותרבות, גם סיכויי ההחלמה של הילד משתפרים.”

בשירות הסוציאלי בשניידר 22 עובדות (כולל משרות חלקיות), כמחציתן לפי תקן ואילו האחרות ממומנות על ידי תרומות. עפרה: “הייתי רוצה לראות את מרכז שניידר מרושת טוב יותר מבחינת עבודה סוציאלית, להעביר השתלמויות, לעודד המשך של לימודים גבוהים; אבל המטרה הראשונית שלי היא לשמור על הקיים, שגם הוא מצוי כל העת בסכנת קיום.”

לבד מדוברות השפות הזרות שעובדות “לרוב”, כל עובדת סוציאלית מסונפת למחלקה או למרפאה ספציפית. תורנית בשעות היום וכוננית בלילה משלימות מענה לכל היחידות, 24 שעות ביממה. מזעיקים עובדת סוציאלית לפי בקשת הצוות המטפל או בחשד לילד בסיכון: הזנחה, פגיעה מינית וכדומה. בחלק מהמקרים, היוזמה להתערבות מגיעה מהשירות הסוציאלי.

העובדות הסוציאליות מלוות משפחות במצבים אקוטיים ובמצבים כרוניים. ילד שעבר תאונת דרכים, גילוי של מחלה, התמודדות עם טיפולים קשים לאורך זמן, והכל במעגלי טיפול שונים: ההורים (ביחד ולחוד), המשפחה המורחבת (למשל, מי נמצא עם האחים בבית כשההורים בבית החולים) סביבת החיים של הילד (מורים, חברים) וכמובן הילד עצמו, בכל תקופת הטיפול בבית החולים.

להיות עם המשפחה בשעות הקשות - להקשיב, לתמוך, להגיד שמוותר לבכות, לחבק אם צריך וגם לתת לגיטימציה להתנהגות של אנשים בעת משבר - זהו עיקר העבודה. למשל, אדם שהולך בפרוזדור אנה ואנה במשך שעה שלמה נראה לא נורמלי במצב רגיל, אולם כשבנו מטופל במיון זו התנהגות נורמטיבית לחלוטין.

המטרה: נוגדנים!

החיסונים שינו את פני האנושות: הם מחקו מחיינו מחלות קטלניות שגרמו לתחלואה ולתמותה ניכרות, ולא בכדי הם מוגדרים כהישג הרפואי החשוב של המאה ה-20. פרופ' שי אשכנזי, מנהל מחלקת ילדים ומומחה למחלות זיהומיות, סוקר בפנינו את החידושים בתחום החיסונים הפעילים

מה חדש בחיסונים?

מדע החיסונים חי ונושם. בתוכנית החיסונים נדרשים שינויים תכופים עקב מגמות בתחלואה ובחסינות הטבעית. במקביל, מוכנסים לשימוש חיסונים נוספים וטכנולוגיות חדישות. בשנים האחרונות הוכנסו לשימוש שגרתי בישראל חיסונים חדשים אשר הביאו לירידה נוספת בזיהומים, בעיקר בתחלואה וגם בתמותה. ישראל היא המדינה המתקדמת בעולם בהכנסת **חיסון נגד צהבת A** (צהבת זיהומית), השכיחה בארצנו. חיסון מומת זה הוא בטוח ביותר, בעל יעילות הקרובה ל-100%, והביא אכן לכך שהתחלואה בהפטיטיס A פחתה מאוד במחוסנים ואף בבלתי מחוסנים, עקב הקטנת ההדבקה. **החיסון האל-תאי לשעלת**

הוא חיסון חלקיקי אשר הוכנס בשנים

האחרונות לשימוש שגרתי

בתחנות לבריאות

המשפחה. המטרה היא

להגדיל את היענות

לחיסון נגד שעלת, שכן

חיסון זה כרוך בפחות

תופעות לוואי מאשר

החיסון הקודם (המומת).

עם זאת, אין הוא יעיל יותר

מהחיסון הקודם, ולכן, כצפוי,

התחלואה בשעלת בארץ לא פחתה

בשנים האחרונות. בנוסף לחיסונים החדשים,

שזו מועדי חיסונים מסוימים, ובשנת 1999 הוספו מנת **דיפטריה**

- **טטנוס (dT)** ו**שיתוק ילדים** (פוליו מוחלש, OPV) בכיתה ח'.

החיסון נגד אבעבועות רוח (וריצלה) הוא חיסון חי מוחלש, המאושר

לשימוש בישראל. הוא מונע אומנם רק כ-84% מהתחלואה בנגיף

זה, אך מונע כמעט לחלוטין תחלואה חמורה, אשפוזים ותמותה

הכרוכים במחלה. חשוב להדגיש, שמחלת אבעבועות הרוח יכולה

לעיתים להיות חמורה וקשה, להביא לאשפוז, ובמקרים נדירים אף

לתמותה. החיסון ניתן שגרתי בארה"ב, ואילו בארץ חלק מהציבור

רוכש את החיסון ומחסן את ילדיו - דבר מומלץ ומבורך.

במסגרת שבוע הרפואה בארץ, שנערך בחודש מארס האחרון,

קיים החוג למחלות זיהומיות בילדים בישראל מושב מדעי מיוחד

במטרה לעודד את השימוש בחיסון זה. במהלך המושב הוצגו

נתונים מדעיים מישראל המדגישים את הצורך בחיסון, בעיקר כדי

למנוע את סיבוכי המחלה. ולסיכום: שימוש בטכנולוגיות חדישות

הביא לפיתוח חיסונים נוספים, המצויים בשלבי בחינה מתקדמים.

אלה יביאו קרוב לוודאי לשיפור נוסף בבריאות ילדינו.

הם נבחרו על ידי ארגון הבריאות העולמי כהישג הרפואי החשוב ביותר במאה העשרים. בעזרתם, פחתו מאוד התחלואה והתמותה ממחלות זיהומיות: מחלת האבעבועות השחורות בוערה מן העולם ומחלות כמו שיתוק ילדים (פוליו), אסכרה (דיפטריה) וצפדת (טטנוס) הפכו לנדירות ביותר. כיום, אנחנו לא מבינים איך אפשר היה בלעדיהם. אז בואו ונדבר קצת על **החיסונים** - "שכבת ההגנה" שהמדע והרפואה מספקים לאנושות במאה השנים האחרונות. חיסונים הם תרכיבים שנועדו לספק הגנה מפני מחלות זיהומיות חמורות, הנגרמות על ידי מיקרואורגניזמים - חידקים או נגיפים. במרבית המקרים מדובר בחיסון פעיל, דהיינו: מתן גורמי המחלה - חידקים או נגיפים - שעברו שינויים כך שאינם

מסוגלים לחולל מחלה, אולם הם

מעוררים את מערכת החיסון

של האדם ליצור נוגדנים

המגינים מפני מחלות

אלה. עם החיסון נוצרים

גם תאי זיכרון. מדובר

בקבוצת תאי דם לבנים,

ה"זוכרת" את גורם

המחלה ומסוגלת להביא

ליצירת נוגדנים מהירה

ובכמות רבה בעת חשיפה

מחודשת לגורם, למשל, בעת מתן

חיסון נוסף. החיסון הנוסף קרוי "מנת דחף",

והתגובה - "תגובה דחף". התוצאה היא הגנה טובה

וממושכת (שנים רבות, ולעיתים לכל החיים) מפני המחלה. לכן,

ניתן בדרך כלל החיסון הפעיל לפני החשיפה למיקרואורגניזם.

החיסונים הפעילים

קיימים מספר סוגים של חיסונים פעילים:

חיסון חי מוחלש: לרוב נגיף, שהוחלש לפני מתן לאדם. לדוגמה,

החיסונים נגד חצבת, אדמת וחזרת, הניתנים לרוב יחד.

חיסון מומת: המיקרואורגניזם הומת על ידי ניטרול בחום או בעזרת

חומרים שונים. לדוגמה, בזריקה נגד שיתוק ילדים, ע"ש סאלק.

חיסון חלקיקי: בחיסון לא ניתן כל המיקרואורגניזם אלא מרכיב

מסוים ממנו. נוגדנים שיווצרו נגד המרכיב הזה ימנעו את המחלה.

לדוגמה, רעלנים מוחלשים של אסכרה וצפדת.

חיסון מוצמד: מרכיב סוכרי מדופן החידק מוצמד לחלבון, כך

שנוצרת תגובה חיסונית טובה גם נגד הסוכר והגנה מפני המחלה.

לדוגמה, חיסון נגד הימופילוס b.

הצנתורים הטיפפוליים: סוגרים מעגל בסגירת חורים

התקן חדשני לתיקון פגמים בלב הוכנס לשימוש בחדר הצנתורים של מכון הלב במרכז שניידר.
כמעט במקביל, צוין לאחרונה בשניידר הצנתור ה-3,000 במספר

מימין: ד"ר באס, ד"ר מתתיהו, ד"ר ברוקהיימר ודלית כהן עם הילד שעבר את הצנתור ה-3,000 בשניידר, באמצעות ההתקן החדש (צילום: צביקה טישלר)

עם הרבה היבטים טכניים, הדורש שני מצנתרים בפעולה בעוד שד"ר עינת בירק מבצעת הדמיה דרך הוושט כדי לראות את היחס בין ההתקן והמסתמים ולוודא שההתקן יושב טוב במקום של הפגם, במחיצה בין החדרים".

כיצד, בכלל, עובדים ההתקנים המוכנסים ללב בצנתור, אנו שואלים את ד"ר ברוקהיימר. "בצנתור אי אפשר לבצע תפירה לסגירת חור כמו בניתוח", הוא מסביר, "הפתרון הוא הכנסה של משהו יציב שיתנהג כמו טלאי ויסגור את החור. אפשר לדמות את ההתקן

לשתי 'מטריות' שנכנסות לצנתר ונפתחות ביציאה ממנו, אחת מימין לחור והשנייה משמאלו. כאשר ההתקן נפתח, שתי המטריות מותחות זו את זו ונוצרת סגירה. בשיטה הזאת ביצענו עד כה מעל ל-250 סגירות של פגמים במחיצות הלב - כולל סגירות של חורים בין החדרים". ההתקן החדש משלים את המענה שניתן כיום בחדר הצנתורים בשניידר לטיפול בחורים בלב באמצעות צנתור. "אם הבעיה היא רק חור, ברוב המקרים שדורשים התערבות, אפשר למצוא פתרון באמצעות צנתור. גם בין העלויות, קרוב ל-80 אחוז מהחורים (אלו שצריך לטפל בהם - לא בכלם צריך התערבות) אנו מתקנים כיום בצנתורים", ממשיך ד"ר ברוקהיימר. האם יש כאן תחרות סמויה בין המצנתרים לכירורגים, אנו מקשים לסיים, והוא משיב באופן נחרץ: "התחרות היא רק על רמת ההצטיינות, כל אחד בתחומו, כי יש מספיק עבודה לכולנו. גם הכירורגיה מתקדמת במהירות ונותנת פתרונות חדשניים לבעיות ישנות וחדשות, כך שכולנו נמצאים בקידמת הרפואה וכולנו עובדים בשיתוף פעולה מלא למען הילדים".

אחד מהתחומים שהשתנו באופן משמעותי בשנים האחרונות הוא תחום הצנתורים. אם בעבר היה הצנתור כלי אבחוני בעיקרו, הרי שכיום מדובר בכלי טיפולי יעיל שרק הולך ומשתכלל. הצנתור מחליף בהצלחה חלק מניתוחי הלב הפתוחים או משפר תוצאות של ניתוח לב פתוח, וכל זאת ללא פתיחת בית החזה. כ-75% מהצנתורים הנעשים במרכז שניידר, ביחידת הצנתורים בהנהלת ד"ר אלחנן ברוקהיימר, הינם מהלכים טיפוליים. במהלך השבועות האחרונות הגיעה היחידה ל-3,000 צנתורים שנעשו מאז פתיחת חדר הצנתורים בשניידר - מעל 2,000 מהם טיפוליים. לאחרונה הוכנס לשימוש ביחידה התקן חדש, שפותח בחו"ל לתיקון פגמים בלב באמצעות צנתור. מספר ד"ר ברוקהיימר: "אנו סוגרים חורים בלב, גם בין החדרים וגם בין העלויות. כאשר הפגם הוא חור פריממברנוטי - חור בין החדרים המצוי בקרבה משמעותית למסתמים - קשה מאוד להצמיד שם התקן ולסגור את החור מבלי להפריע למסתמים. אנו בשניידר נמצאים בחזית הרפואה ומעוניינים ליישם כל חידוש מוצלח מהעולם, ולכן כאשר נודע לנו על פיתוח התקן חדש שעובד היטב, הזמנו לכאן את ד"ר ג'ון באס מבית החולים לילדים במינסוטה, נציג החברה שפיתחה את המתקן. עשינו ביחד שמונה מקרים, שבשישה מהם ניתן היה לסגור את הפגם, והדבר בוצע בהצלחה רבה. מדובר בצנתור מורכב למדי,

הצלחה גדולה בלב קטן

אחד הצנתורים הטיפפוליים הדרמטיים ביותר שבוצעו בשניידר נערך לאחרונה בגופו של צחי שויחטמן, תינוק בן חודשיים שסבל מהפרעת קצב בלב. מספר ד"ר רמי פוגלמן, ראש היחידה להפרעות קצב בשניידר, שביצע את הצנתור ביחד עם ד"ר ברוקהיימר וד"ר מזור מבילנסון: "הבעיה היתה הפרעת קצב עקשנית מאוד ונדירה בילד קטן, במשקל של 4 ק"ג בסך הכל. התינוק הגיע אלינו על סף סכנת חיים, לאחר שלא הגיב לטיפול תרופתי מקסימלי, והתפקוד הלבבי שלו הלך וירד. התיקון נעשה באמצעות צריבה (אבלציה) של מוקד הפרעת הקצב בשריר הלב. זו פרוצדורה מסוכנת מאוד לביצוע בגוף כל כך קטן, המחייבת משנה זהירות ודיוק מוחלט". ד"ר פוגלמן מציין, כי מדובר בפעולה נדירה בגיל כה צעיר, שבוצעה זו הפעם הראשונה ביחידה להפרעות קצב בשניידר ובארץ במהלך עשר השנים האחרונות, ורק במקרים ספורים בעולם. "פעולה כזו אנו מבצעים לרוב רק בילדים במשקל 15 ק"ג לפחות. בגלל מורכבות העניין, טכניקת הצנתור היתה צריכה לעבור מודיפיקציות על מנת להתאימה לגודל הלב של המטופל". המהלך היה תקין לחלוטין והסתיים לאחר כשלוש שעות. תפקוד הלב חזר בתוך זמן קצר ביותר למצב תקין לגמרי, והצוות אופטימי שכן חלפו כבר יותר מחודשיים מאז הטיפול. "אם הבעיה אינה חוזרת לאחר חודש ימים, זה נראה מבטיח", אומר ד"ר פוגלמן ומסכם: "הפרעת קצב בלב יכולה להתפתח כתוצאה ממום מולד במערכת ההולכה החשמלית או כבעיה נרכשת. לא כל הפרעת קצב מצריכה טיפול בצנתור, אך במידת הצורך ניתן לטפל ברובן בצריבה בצנתור".

משחקים ברופא ואחות

עבודת צוות רופאים-אחיות חשובה מאין כמוה לא רק לאווירה במחלקה אלא לטיפול רפואי מוצלח בחולה. **נורית זוסמן**, אחות אחראית במחלקת ילדים א', מלבנת את הנושא

רופאות ואחיות בכנס האחיות האחרון

נעימה, ידידותית וסובלנית. הרופאים מוכנים לדון, להסביר וללמד. הכוח איננו שווה אך לתוצר יש ערך - ערך של למידה. במהלך ביקור הרופאים האחות מאזינה, לומדת ומרגישה רצויה, אך הרופא לעולם לא שואל אותה לגבי דעתה וידיעותיה ולמעשה לא מאפשר לה לתרום מהם.

ניטרליות. מערכת יחסים המבוססת רק על חילופי מידע. הרופאים מקבלים החלטות (לעיתים שגויות) ומקבלים מידע בעיקר מיועצים עמיתים. האחיות מתקשה להתערב בדיון כזה, ומערכת היחסים תוגדר "פורמלית וסטריילית" - הרופא משאיר "פקודות" על השולחן. אחיות תיארו זאת: "דיווחתי לרופא והוא לא הגיב...או שהוא נחר..." **נגטיביות.** תסכול, עוינות וכניעה מאפיינים מערכת יחסים זו. הכוח אינו שוויוני והתוצרים הם שליליים כיוון שיש כאן סיפור של משחקי כוחות. האחיות מתארות את התנהגות הרופאים כעוברים בחטף ליד האחיות והטוב ביותר לכולם הוא לעזוב כל אחד לנפשו... מעניין לציון, כי בכל 14 בתי החולים שבהן אחיות דרגו את עבודת המחלקה בקטגוריית הקולגיאליות או בקטגוריית שיתוף פעולה, הן דירגו באופן יחסי בציון גבוה יותר את איכות הטיפול שמקבל החולה. ומה אצלנו בשניידר? לדעתי, בכל מחלקה יש עירוב של כמעט כל הקטגוריות במצבים שונים במחלקה, אך מהו הסגנון העיקרי המאפיין כל מחלקה? דרגו בעצמכם באיזו קטגוריה נמצאים יחסי העבודה שלכם, וזיכרו, שתמיד יש עוד מקום לשיפור.

עבודת צוות היא מרכיב חשוב ביותר בכל מערכת ובמיוחד בעבודה בבית חולים. אנשי צוות מתחום הבריאות משווים בין "יחסים טובים" לבין שיתוף פעולה. האם אכן זו הנוסחה הנכונה? האם מערכת יחסים טובה משמעה שהרופא בא כשאת קוראת לו או מבקש את דעתך ועצתך? והאם יש קשר בין איכות מערכת היחסים בין אחיות לרופאים לבין איכות הטיפול?

למרות שיש כאלו המתארים את מערכת היחסים רופא-אחות ככזו המונעת על ידי כבוד הדדי, תקשורת טובה, מתן תשומת לב מיוחדת וטיפול מסור לחולה, ידוע על חוסר שוויון במערכת היחסים לטובת הרופאים. במחקר שפורסם ביולי 2003 ב-Nursing Management ראינו רופאים ואחיות מתוך 14 בתי חולים ופותרתה סקאלה של חמש קטגוריות בתיאור מערכות יחסים: **קולגיאליות.** מתואר כמצוינות ומבוסס על הנוסחה "שונה אבל שווה". במה? בכוח וידע. הרופא מודע כי לעבודת האחיות ולהשכלתה יש ערך בהחלטות למתן טיפול טוב יותר, כמו בנושאים של תכנון לשחרור או בהכנסה ובטיפול בעירוי מרכזי. אחות מתארת: "לרופא יש ידע רב בנושא אבל גם לי יש הרבה ידע סיעודי בתחום זה. עם ההסתכלות והערכה שלי הטיפול יהיה נכון יותר. הרופא זקוק לידע שלי ואני לשלו אם אנו רוצים לעזור לחולה".

שיתוף פעולה. צוות שעובד יחד היטב. יש אמון הדדי, כבוד ורצון לשיתוף פעולה בין חברי הצוות. הבסיס לכוח בסיעוד הוא קיום קשר עם חולים לאורך זמן, ניסיון וידע. האחיות מציינות הדדיות אך לא שוויון של כוח. התייחסות של אחות בקטגוריה זו: "הרופאים מקשיבים למה שיש לי לומר ויחד אנו מתכננים תוכנית טיפול, אך עדין הרופא הוא המחליט. מה שהוא אומר חשוב יותר ממה שאני אומרת".

יחסי תלמיד-מורה. אחיות מתארות מערכת יחסים כזו כטובה,

חילגה לאחות המצטיינת בסיעוד הקרדיאלי

בינה רובינשטיין מטיפול נמרץ חזה ולב הוכתרה כאחות המצטיינת בתחום הסיעוד הקרדיאלי וזכתה במילגה ע"ש משפחת פאליק, בטקס שנערך לאחרונה במרכז שניידר. השנה מציינת בינה 20 שנות עבודה בתחום הקרדיאלי-ניתוחי. את הקריירה המקצועית שלה החלה בשירות לאומי במחלקת ניתוחי חזה מבוגרים בבילינסון. היא התאהבה במקצוע, למדה בביה"ס לאחיות בביה"ח מאיר ולאחר 12 שנים במחלקת ניתוחי לב בבילינסון עברה למרכז שניידר. מה שמנחה את בינה בעבודתה הוא קודם כל צורכי ה"לקוחות" של המחלקה. היא פיתחה תוכניות טיפול ייחודיות לילדים ולמשפחותיהם, ומעולם לא הסכימה לוותר על הטיפול הישיר בילד ובמשפחתו. בטקס הענקת המילגה כיבדו ובירכו את בינה ארלין אבירם, ראש המשרד לקשרי חוץ בכללית ויו"ר ועדת המילגה, שהנחתה את האירוע; ד"ר רבקה בן-יאיר, מנהלת המחלקה להכשרה והתמחות בסיעוד, שפירטה את נימוקי הבחירה; ריקי נעמן מהמחלקה להנחיות מקצועיות באגף סיעוד בתי חולים; רות הלוי, מנהלת הסיעוד בשניידר; נעמי פרקש, יו"ר העמותה לקידום הסיעוד הקרדיאלי וטיפול נמרץ בישראל; ד"ר אילנה מרגלית, מנהלת ביה"ס לסיעוד דינה, ועמיתיה לעבודה. כל הכבוד!

בינה רובינשטיין (במרכז) מקבלת את המילגה לאחות המצטיינת

...ועוד תרומה טעימה למען "ילדים שלנו" ומרכז שניידר

מסורת ארוחת הגורמה למען עמותת "ילדים שלנו" נמשכת: ב-12 בפברואר 2004 התקיים אירוע קולינארי נוסף, והפעם ברוח יום האהבה, בבית "פרי הארץ" (לשעבר מסעדת "קרן") ביפו. הארוחה הוכנה והוצגה על ידי שבעה שפים צעירים ומעולים, שתרמו את מתכניהם לספר הבישול "40 עד 40": אריק חכימי, אילן גרוסי, גלי ברמן, דידי בן-ארוש, קרן גרליץ, רובי פורטנוי ושי מונטג. הארוחה, שכל הכנסותיה היו קודש לעמותה, זכתה לתשבחות רבות בשל התפריט המיוחד, האווירה הנעימה ושיתוף הפעולה בין השפים. החוויה והתרומה התאפשרו בזכות האנשים הנפלאים שהשקיעו מזמנם ומכספם בהצלחת האירוע. תודה!

בזאר פסח לרווחת הילדים

זה חמש שנים ברציפות שעמותת "ילדים שלנו" עורכת לקראת חג הפסח בזאר ענק בקומת הכניסה של מרכז שניידר. השנה נמכרו בשלושת ימי הבזאר מתנות לחג, בגדים, משחקים, צעצועים ועוד מבחר רב של מוצרים שנתרמו לעמותה. הפרויקט נחל הצלחה בזכות מתנדבים רבים, שארגנו והפעילו את הבזאר. ישר כוח!

פורים שמח עם "ילדים שלנו"

כמדי שנה בחג הפורים, ריכזה עמותת "ילדים שלנו" את המבקרים הרבים שהגיעו למרכז שניידר כדי לשמח את הילדים המאושפזים. השנה התמקדו החגיגות במרכז הסטארלייט ששפע פעילויות, אמנים ותחפושות. הילדים הוזמנו לצפות בהקרנת בכורה של הסרט "מלך האריות 3", ביוזמתה של גילה אלמגור ועמותת "חיים". ההורים קיבלו את כל המבקרים בזרועות פתוחות ובהתרגשות רבה, בקריאות עידוד ותמיכה. ועוד פורים: גם השנה מכרה "ילדים שלנו" משלוחי מנות מלאים בכל טוב לגופים עסקיים, בתי ספר וגני ילדים, בסיועה של עיריית פתח תקוה, עיתון "מה בפתח" ובחסותה של דליה אוחיון, יו"ר ארגוני המתנדבים בעיר. המתנדבת זהבה רובנר עמדה השנה בראש הפרויקט, שכל רווחיו הוקדשו לרווחת הילדים החולים בשניידר.

ינת המתנדב של "ילדים שלנו"

אנשי השנה של מועדון ליונס

מדי שנה, בוחרים מועדוני הליונס ברחבי הארץ את אנשי השנה בתחומי ההתנדבות בקהילה. השנה בחר מועדון ליונס "שלום" פתח תקוה להעניק את התואר **לרות שורץ** (משמאל), רכזת מערך המתנדבים של "ילדים שלנו" מזה כעשור, וגם לממשיכי

דרכה, התלמידים המתנדבים במרכז הסטארלייט במסגרת פרויקט "מחויבות אישית": מלי לוי, שגיא יועץ ואפיק רזגור (בתמונה למטה). ועדת הפרס התרשמה מאוד מעמותת "ילדים שלנו" על 450 מתנדביה, ובמיוחד מעשייתה המרשימה של רות שורץ ומהרצון וההתמדה של התלמידים המתנדבים במרכז הסטארלייט. כל הכבוד.

סולידריות עם ישראל

בחודש ינואר אירחה עמותת "ילדים שלנו" משלחת מכובדת של ארגון Assist International, שהגיעה לארץ על מנת להביע סולידריות עם אזרחי מדינת ישראל. בין המשתתפים במשלחת: אנשי ביטחון ואנשי בריאות מהבכירים בארצות הברית.

פרחים להורים, שי לאמהות

זו כבר מסורת: ביום המשפחה פושטים מתנדבי העמותה על מסדרונות מרכז שניידר ומחלקים פרחים לכל ההורים ואנשי הצוות. השנה הצטרפו לחגיגה תלמידי ביה"ס שנקר, שהפתיעו את כל האמהות באריזות שי מפנקות לחג. המתנות התקבלו בהתרגשות ובאהבה.

משלוח מתוק מכלל

אנשי כלל פיננסים בחרו להגיע בחג הפורים לשניידר כדי לעשות שמח לילדים. עו"ד סורנה גרושקו, סמנכ"ל, יועצת משפטית ומנהלת משאבי אנוש בחברה, היא זו שיזמה את ביקור עובדי כלל ואת חלוקת משלוחי המנות לילדים המאושפזים.

למען הג'לולוגים, בחיך גדול

עם חיך על הפנים קל יותר להבריא - זה כבר מוכח בספרות הרפואית. הג'לולוגים, הליצינים הרפואיים במרכז שניידר, מוכיחים זאת שוב ושוב. רשת האופנה "עונות" נרתמה למענם, והקדישה הכנסות ממכירת דגם מסוים של חולצות ב-20 חנויות הרשת לטובת פרויקט הג'לולוגים. תודה מיוחדת ליואב וגילה שמע בעלי אופנת "עונות" ולאבי יפת מנכ"ל הרשת, ותודה גם לכל אותם ידידים ותורמים קבועים נוספים של מרכז שניידר, שהקדישו את תרומתם למטרה זו.

תודה שאכפת לכם!

בתחילת השנה ביקר במרכז שניידר ישראלי בשם אלן קלאטי, בעל חברת מחשבים בספרינגפילד ניו-ג'רסי, שהביא עימו תרומה כספית לפרויקט חיי הילד. הכספים נאספו בבית הספר "בית העם", שם מלמדת רעייתו. כהמשך לתרומה, החליטו הילדים וצוות בית הספר להירתם למען מרכז שניידר וגם לעודד אחרים להצטרף ליוזמתם. הם הכינו לוח ענק (בתמונה) שעליו הודבקו דפי מידע על מרכז שניידר, והמשפט "Do you Care?".

אז תודה שאכפת לכם!

צ'ופר טעים ומפתיע ליום המשפחה

ביום המשפחה נרתמה חברת ווילי דוג לטובת הילדים המאושפזים: בשיתוף פעולה עם צוות המטבח של שניידר נהנו הילדים מלחמניות עם מקניקות, קטשופ וחרדל, וזאת בנוסף לארוחת הצהריים הרגילה. את ארוחת הצ'ופר השלימו שקיות טרופית וחלוקה של הפתעות.

ברכות ססגוניות מניו ג'רסי

תלמידי בית הספר היהודי במטרו ווסט ניו ג'רזי, הידוע בפעילותו הציונית למען מדינת ישראל, נרתמו להכין כרטיסי ברכה מיוחדים ומפתיעים לילדים המאושפזים במרכז שניידר. הברכות, בצורת ספרונים ומניפות ססגוניים, נכתבו בעברית ובאנגלית ואיחלו רפואה שלמה לילדים. הן חולקו במחלקות האשפוז וזכו להתעניינות רבה ולהכרת תודה מהילדים וההורים.

משפחה אחת, ביום המשפחה

גם אם יום המשפחה אינו נחשב לחג רשמי, הרי שבמרכז שניידר - אחד המקומות ה"משפחתיים" ביותר בשירותי בריאות כללית - לא מתעלמים מאירוע כזה. ב-23 במרס נחוג יום המשפחה בבית החולים בשיתוף פעולה של ההנהלה ושל ועד העובדים. הבוקר נפתח עם קפה ומאפה ועם חלוקת שי לעובדים. בהמשך נערך הפנינג מכירה של מוצרי עור, קוסמטיקה, תכשיטים ועוד. את היום המוצלח חתם ערב חגיגי באלם פלסנטייין, שנפתח בדבריהם של מנהל המרכז, פרופ' מימוני, ושל יו"ר ועד העובדים, עירית רוט. האירוע התקיים בחסות חברת אלונה שכטר, לווה בכיבוד עשיר וכלל הרצאה של ד"ר שלקוביץ בנושא ניתוחים פלסטיים, שירי ארץ ישראל ורקדני פולקלור.

גולת הכותרת של החורף

עכשיו, כשהאביב כבר באוויר, איך אפשר להיפרד מהחורף בלי להיזכר בגולת הכותרת שלו: טיול העובדים והמשפחות לחרמון המושלג, שאורגן על ידי ועד עובדי שניידר. על החוויה מספרת רבקה גרוס: "היום החל כשעננים אפורים מעיבים על הדרך אולם לא על מצב הרוח באוטובוס, שהיה מרומם: הנסיעה עברה במורל גבוה עם שירים ובדיחות. עוצמתו של החורף נגלתה לכולם באופן

מרשים ביותר במפלי סער - לראות את המים השוצפים פשוט עשה טוב בלב. ואז, נכנסנו לתוך ענן גדול שרביץ על הכביש ופשוט העלה אותנו יחד עימו עד החרמון המושלג. השלג שהחל לרדת השלים את התמונה הפסטורלית בצורה נפלאה. סיימנו את היום המקסים בארוחת ערב בקיבוץ מרום גולן. מקווים לטיולים נוספים כאלה!"

נבחרת הבאולינג: הצלחה מתגלגלת

נבחרת הבאולינג של מרכז שניידר ממשיכה לייצג אותנו בכבוד בתחום משחקי הכדור, והפעם, במשחקי הספורטיאדה ה-23 שנערכה כבכל שנה בצפון הארץ. בטורניר שנערך

בקרית שמונה ובמטולה, התחרתה הקבוצה בדרג ג' 1 מול נבחרות נוספות מתחום הבריאות - בריאות כללית צפון, בריאות כללית שומרון ובי"ח סורוקה ב', ומול קבוצות נוספות ביניהן מקורות מרחב דרום, אגרסקו וחשמל ראש"צ. בתמונה, צוות הבאולינג הכולל את רבקה גרוס, זקלין אזרזר, שושנה סוחניצקי ורפי יעקב ביחד עם יו"ר קרן רווחה, תמי אלמליח.

שש שנים, אותה שלישייה

מפגש יוצא דופן ומרגש התקיים במרכז שניידר במסגרת מסיבת הפרידה לד"ר איתמר עופר. אבל לפני כן, בואו נחזור רגע לחורף 1998: גל מחלות החורף של אותה שנה הביא למרכז שניידר את

שלישיית הפעוטות לבית משפחת דש - שלושתם עם דלקת ריאות. השלישייה אושפזה בחדר אחד באשפוז ב', וזכתה ליחס אישי של ד"ר איתמר עופר, לימים סגן מנהל בית החולים (ראו

בתמונה מימין). בדיוק שש שנים לאחר אותו יום, הוזמנו שלושת הילדים למסיבת הפרידה לד"ר עופר, שגם הופתע, גם התרגש, וכמובן גם הצטלם עימם כמעט באותה פוזה (בתמונה משמאל).

חיות וחיוכים

כמה שבובת חיה נעימה מפרווה יכולה לשמח ילד חולה! ארבעה משלוחים גדולים, מלאי בובות פרווה מקסימות, הגיעו למרכז שניידר כשי מהפדרציה היהודית בווישינגטון וחולקו לילדים המאושפזים - זאת בעקבות ביקור שערכה משלחת מהפדרציה בשניידר בחודש נובמבר האחרון ופגישה מרגשת שהתקיימה בין חבריה לבין הילדים המאושפזים. השמחה ניכרת על פני הילדים.

צילמה: סינטיה בר מור

